

Celje - skladišče

D-Per

214/1970



1119700687,7

COBISS

STUJKA
KNJIŽNICA
V CELJU



Leto XIII

St. 7

30. 7. 1970

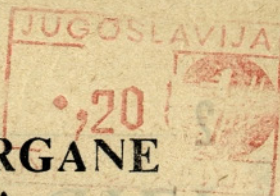
ŠTU

CEL

OSREBNA KNJ. CELJE



2498



IZID VOLITEV V ORGANE UPRAVLJANJA

Na volitvah v organe upravljanja, ki so bile dne 30. junija, je bil izvoljen nov delavski svet in sveti delovnih enot. Po podatkih volilne komisije je glasovalo na dan volitev 80,95 odstotkov vpisanih volilcev, 13,88 odstotkov je bilo opravičeno odsotnih in 5,17 odstotkov neopravičeno odsotnih.

Za člane delavskega sveta so bili izvoljeni: Arlič Anton, Božič Franc, Bajc Drago, Breznik Miroslav, Bizjak Silva, Brejc Dominik, Čretnik Franc, Cander Jože, Čavž Franciška, Flis Mila, Golihleb Ivan, Herman Zmago, Jevšinek Franc, Jonko Jože, Javornik Dominik, Kramer Drago, Kreuh Elza, Kolar Slavko, Kralj Danilo, Kač Marija, Kač Ivan, Kosmač Ciril, Krajnc Franc, Koštomaj Marjan, Končan Konrad, Koren Jože, Krajnc Marija, Križnik Anica, Lampe Franc, Medvešek Bruno, Mirnik Dušan, Kodela Bronislava, Mlakar Ferdo, Novak Marija, Ločnikar Martin, Petrovič Viljem, Petrovič Ivan, Polutnik Miroslav, Pilko Ernest, Slava, Potočan Ferdinand, Rojnik Stanko, Rojc Ivan, Rojec Anton, Semič Budimir, Svet Drago, Sivka Ivan, Ščančar Franc, Šporin Leopold, Sugaj Viljem, Špes Ivan, Hropot Jože, Zagar Anton, Zvegljč Anton, Tacer Martin, Trebar Marko, Videnšek Peter, Veber Marjan, Zajc Ivanka, Zotel Vinko.

V delavski svet je izvoljenih devet žena in 52 moških. Najstarejši član delavskega sveta je Polutnik Mirko, najmlajša članica pa Novak Marija.

PRVA SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet je imel prvo sejo dne 8. julija. Na tej seji je izvolil predsednika delavskega sveta in njegovega namestnika ter vse kolegijske organe upravljanja.

Za predsednika delavskega sveta je bil izvoljen Viljem Šulgaj, dipl. ing., za njegovega namestnika pa Mirko Breznik.

Izvoljeni so bili še vsi kolegijski organi upravljanja, ki jih predvideva statut podjetja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EM CELJE

OB IZVOLITVI NOVIH ORGANOV UPRAVLJANJA

Po spremembi statuta podjetja, nastajajo tudi bistvene spremembe v delu organov upravljanja. Poleg delavskega sveta, ki je najvišji organ upravljanja v podjetju, smo se odločili tudi za tako imenovane kolegijske organe upravljanja. Take organe upravljanja smo imeli že doslej in so delovali v obliki sej pod raznimi nazivi kot so: upravni odbor, komisije, štab in podobno.

Že prvi delavski svet je leta 1950 postavil posebne strokovne komisije iz vrst članov delavskega sveta in tudi članov kolektiva. Te komisije so bile začasne in so imele točno določene naloge. Za seje delavskega sveta so pripravile strokovne analize in dajale predloge za odločitve na seji delavskega sveta.

Taki pomožni organi upravljanja so se potem postopoma razvijali in uveljavljali tako, da so postali nekateri stalni. Nekateri komisije so bile upravno izvršnega značaja kot na primer komisija za delovna razmerja, komisija za varnost pri delu, komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in druge.

Tako lahko zaključimo, da so nastali sedanji kolegijski organi upravljanja kot se ti v skladu z ustavo imenujejo kot posledica razvoja samoupravljanja. Delavski svet ima namreč zelo obširne in odgovorne pristojnosti in je primoran, da del teh pristojnosti prenese v skladu z določili zakona in statuta podjetja, na kolegijske organe upravljanja.

Iz tega lahko spoznamo, da gre za odločitve, ki so osnovni element upravljanja, po katerem se razlikuje upravljanje od izvrševanja. Odločanje o vsakem poslovnem vprašanju pa ni samo le trenutno zaznamovan akt spoznanja in volje. To je proces sestavljen iz določenih faz razmišljanja ter smotrnega ravnanja.

V podjetju pa je treba sprejeti odgovorne in smotne odločitve, ki zajemajo njegovo organizacijsko strukturo, položaj in

naloge posameznih delovnih enot, položaj in naloge posameznih organizacijskih enot in delovnih mest, kadrovske politike, imenovanje direktorja in drugih vodilnih delavcev itd.

Pri vodenju proizvodnje ter drugih dejavnosti pa je treba sprejeti strokovne odločitve, organizacijske in kadrovske narave, ki so v zvezi z izvrševanjem.

Poslovna politika pa zahteva smotno odločanje o programu razvoja podjetja, o planu proizvodnje in poslovanja, o investicijah, o prodaji ter o delitvi in uporabi ustvarjenih sredstev.

Proces odločanja pa se mora odvijati organizirano po določenih fazah kot so: iniciativa, da določen problem obravnavamo in o njem odločamo, zbiranje podatkov in njihova analiza, sestava predloga, informiranje upravljalcev o predlogu, sprejem odločbe ter informiranje in navodila sodelavcem, ki bodo izvedli in nadzorovali odločitev.

To velja le za enostavne poslovne odločitve, saj je kompliciranost odločanja odvisna od sestavljenosti odločitve, od števila organov in delovnih ljudi, ki sodelujejo pri odločanju.

Pri odločanju ne smemo prezreti strokovni značaj odločitev, ki je odvisen od tega, kakšna strokovna priprava ali kakšno strokovno znanje je potrebno za sprejem določene odločitve kajti te zahtevajo predhodno študij in analizo, če hočemo, da bomo pravilno odločili. Današnjost zahteva, da posamezna strokovna vprašanja raziščemo z določenimi znanstvenimi metodami po katerih se opravlja znanstveno raziskovalno delo. So pa primeri, ko nam zadostujejo preproste in običajne strokovne analize.

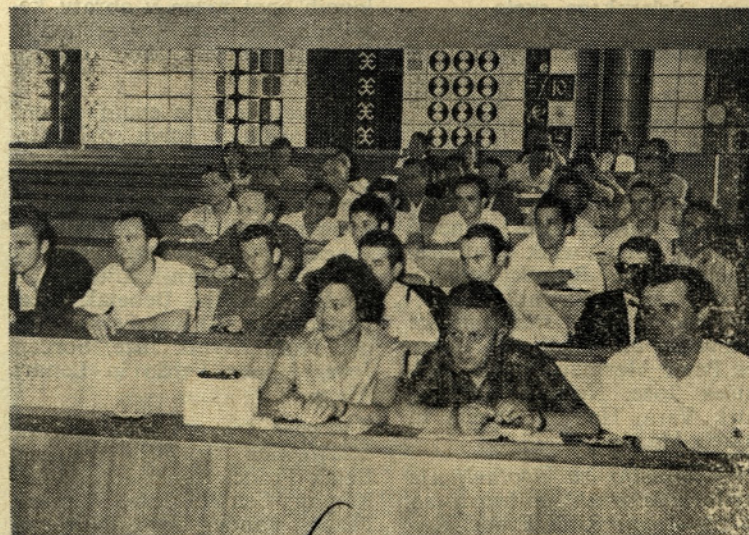
Preden bodo kolegijski organi upravljanja odločali o vprašanjih, ki zahtevajo predhodno študij oziroma analizo je nujno, da pri njihovem delu sodelujejo strokovne osebe in strokovne službe, ki temeljito opravijo predhodno študij.

Kolegijski ali drugi organ upravljanja odloča o tistih za-

devah, za katere je pristojen. Vendar je včasih zelo težko tako pristojnost natančno razmejiti med enim ali drugim organom upravljanja ali individualnim organom upravljanja zlasti, če gre za važne strokovne odločitve. Če je na primer delavski svet sprejel investicijski plan in je treba po tem planu nabaviti nove stroje, bo najbolj primerno če odloči kakšne stroje je treba nabaviti tisti strokovni delavec ali skupina strokovnih delavcev, ki so strokovnjaki za stroje in jih kot taki dobro poznajo.

Dosedanje izkušnje kažejo, da ni prišlo do nobenih resnejših motenj pri odločitvah tam, kjer je bilo strokovno gradivo skrbno pripravljeno in so strokovni delavci sodelovali pri strokovnih odločitvah, ki so jih sprejeli kolegijski organi upravljanja.

V naši samoupravni praksi pa se je čestokrat pokazalo to, da za nekatere odločitve ni potrebno posebno strokovno znanje ter zanje zadostujejo izkušnje in normalen zdrav razum. Take odločitve lahko sprejmejo vsi organi upravljanja brez predhodnega kompliciranega postopka.



Člani delavskega sveta na 1. seji dne 8. julija 1970

IZID VOLITEV V ORGANE UPRAVLJANJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

V poslovni odbor so bili izvoljeni: Čretnik Branko, Lampe Franc, Kač Marija, Mravlak Drago, Jonko Jože, Veber Marjan, Zotel Vinko, Pečovnik Andrej, Podpečan Slava, Žvižej Adolf in Robnik Milan.

Za namestnike članov poslovnega odbora pa so bili izvoljeni: Koštomaj Marjan, Pogačar Alenka, Tacer Martin, Ločnikar Martin in Tamše Vinko.

PRVA SEJA POSLOVNEGA ODBORA

Poslovni odbor je imel prvo sejo dne 9. julija, na kateri je izvolil predsednika in njegovega namestnika. Za predsednika poslovnega odbora je bil izvoljen Jonko Jože, dipl. ing. met., za njegovega namestnika pa Lampe Franc, orodjar.

V komisijo za delovna razmerja so bili izvoljeni: Jeftič Miloš, Trebar Marko, Mihelin Angela, Flis Milan, Končan Konrad, Krajnc Franc in Krajnc Marija.



Mirko Polutnik, najstarejši član delavskega sveta

V komisijo za varnost pri delu so bili izvoljeni: Božič Franc, Maček Franc, Sorn Milan, Doberšek Rozalija, Hropot Jože in Korent Jože.

V komisijo za varnost žena, mladine, invalidov in borcev NOV so bili izvoljeni: Janežič Dragica, Strahovnik Tamara, Bračić Silva, Rojnik Stanko, Cander Jože in Križnik Anica.

V komisijo za stanovanjske zadeve so bili izvoljeni: Videnšek Peter, Herman Zmago, Podlinšek Jože, Neznarič Alfred, Turk Vera, Habjan Angela in Vodeb Martin.

V komisijo za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti so bili izvoljeni: Ribič Franc, Krivec Marjan, Vajdetič Jože, Gaj-

šek Anton, Krempuš Miroslav in kot namestnika Krajec Ludvik in Kosmač Ciril.

V komisijo za tehnične izume in tehnične izpopolnitve so bili izvoljeni: Štojs Jože, Drofenik Alojz, Germ Vili, Celik Boris, Prilan Marija in Rejc Marjan.

V komisijo za dohodke in sistem nagrajevanja so bili izvoljeni: Spes Ivan, Kač Ivan, Zajc Ivanka, Goričan Pavel in Kaučič Milan.

V komisijo za prošnje in pritožbe so bili izvoljeni: Polutnik Mirko, Ajdnik Rafael, Gostecnik Ivan, Vodeb Vera in Dvoršak Stanislav.

V komisijo za družbeni standard so bili izvoljeni: Pavlič Alojz, Lebič Maks, Kelc Milica, Kunstek Slavko, Cvek Marjan, Javornik Dominik in Lah Viktor.

V komisijo za informacije in tisk so bili izvoljeni: Knafelc Franc, Končan Vili, Stajnko Vlado, Verbič Stane in Jager Stefan.

V komisijo za štipendije in izobraževanje so bili izvoljeni: Černe Dimitrij, Đurđević Salih, Kotnik Friderik, Hempt Drago, Ravbar Pavla in Černelc Jože.

V komisijo za notranjo arbitražo so bili izvoljeni: Zupanek Milan, Predič Stojan, Rojec Anton ter kot namestnik Berginc Jožica, Uranjek Milan in Udrih Slavko.

Delavski svet je izvolil tudi pet članov kot predstavnike v svetu enote za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in to: Cocej Stanko, Vasič Dimitrij, Velikanje Franjo, Mahne Franc in Košec Anton.

Kot delegata za peti kongres samoupravljalcev je delavski svet izvolil Černe Dimitrija.

SVETI DELOVNIH ENOT

Izvoljeni so bili vsi sveti delovnih enot razen v obratu kemičnih izdelkov kjer sestavljajo svet delovne enote vsi zaposleni.

V svet delovne enote obrata predelovalnica kovin so bili izvoljeni: Breznik Mirko, Cvek Drago, Pustek Anton, Leban Ferdo, Dvoršak Stane, Čerenak Avgust, Podlinšek Jože, Hrovat Janez, Hribovšek Franc, Mirnik Venčeslav, Jezernik Ljubo, Lipovšek Amalija, Debelak Jože, Mutec Ivan, Hrovat Franc, Pečnik Ivan, Zevnik Jože, Sorčan Jože, Šibanc Ferdo in Lenart Alojz.

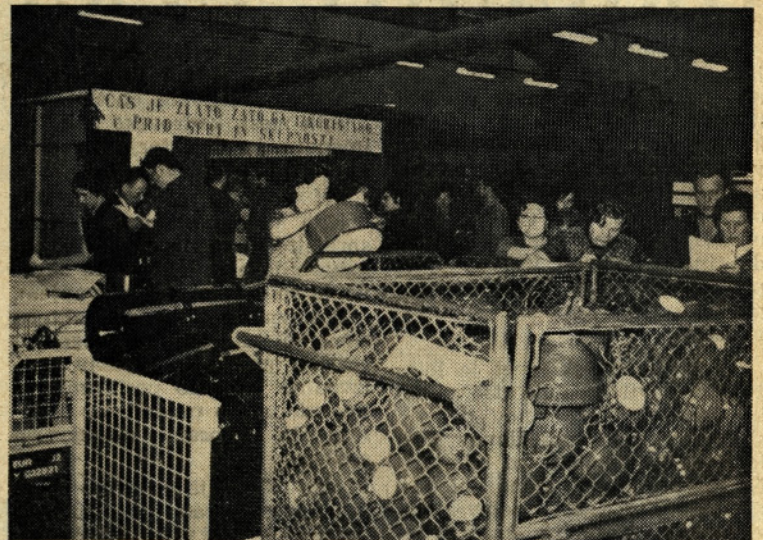
V svet delovne enote obrata emajlirnica so bili izvoljeni: Belak Franc, Kunst Jože, Jeler Roman, Centrih Jože, Ramšak Franc, Cander Jože, Novačan Ivan, Kožuh Anica, Juteršek

Jože, Krajnc Stanko, Kaučič Zdenko, Breznik Dominik, Knez Marija, Tkavc Edvard, Kožuh Alojz, Koštomaj Marija, Hropot Jože, Mastnak Frančiška, Kelner Franjo, Novak Marija, Rojc Justina, Gabrovec Ivana, Slokar Rudolf, Ravnak Erna, Peterle Marija, Šekoranja Franc, Češnovar Rozalija, Cepuš Greta, Vrečer Silva in Lednik Bogomira.

V svet obrata emajlirnica v Kruševcu so bili izvoljeni: Bukovac Ljudmila, Bojković An-

tor, Leban Franc, Lubej Jože, Mozetič Milan, Pevec Ivan, Planinšek Zmago, Remus Anton in Planič Ivan.

V svet delovne enote obrata odpreskov in avtokoles so bili izvoljeni: Kričaj Jakob, Potočnik Ivan, Šmarčan Jurij, Veber Anton, Višnar Vida, Vrbeč Alojz, Krumpak Ivan, Petek Fanika, Tajnšek Milan, Doberšek Rozalija, Kok Alojz, Vodišek Franc, Jerman Pavel, Jančič Herman in Ružič Ivan.



Na volišču v emajlirnici

delko, Ilić Milosav, Ilić Ljubomir, Jovanović Nikola, Kovačević Borislav, Mileković Milosav, Milić Milorad, Milojević Dragoljub, Milosavljević Rade, Petrović Dragoslav, Petković Milorad, Pacerski Dragana, Smiljković Živojin in Stojković Zoran.

V svet delovne enote obrata emajlirnica v Bistrici — Limbuš so bili izvoljeni: Kotnik Drago, Gomboc Avgust, Fabjan Ivan, Šerbinek Milan, Trup Vili, Triler David, Šauperl Erih, Opresnik Alojz, Kovaček Ivan, Prapertnik Stanko, Jurič Pavla, Horvat Antonija, Hojnik Hermina, Košuljandič Stipe in Šrumpf Olga.

V svet delovne enote obrata radiatorjev so bili izvoljeni: Ferher Jože, Gor Lado, Jurc Rudolf, Kučera Zvonimir, Kropac Franc, Lešek Ludvik, Majstorovič Mile, Mastnak Ciril, Pirc Franc, Pelc Alojz, Rozman Martin, Škrubej Franc, Štante Matilda, Vodeb Franc in Ramšak Milan.

V svet delovne enote obrata kotlov so bili izvoljeni: Bušar Franc, Dukič Peter, Gajzer Simon, Golub Zvone, Hrovatič Adolf, Jevšinek Ludvik, Klokočevnik Martin, Komplet Vi-

V svet delovne enote obrata orodjarna in vzdrževanje so bili izvoljeni: Grubar Drago, Šrot Edvard, Maček Karel, Gumenšek Jože, Podjavoršek Andrej, Tkalec Josip, Oštir Emil, Graželj Ivan, Čakš Franc, Rojc Ernest, Arzenšek Alojz, Lapan Ivan, Stropnik Rudi, Zupanec Drago, Spes Anton, Pertinač Martin, Bals Cvetko, Petauer Stefan, Gregorčič Emil in Radovanovič Anton.

V svet delovnih enot — režijske enote so bili izvoljeni: Rajej Rihard, Vedlin Janko, Rejc Marinka, Kolman Marko, Pirš Martina, Sušin Jože, Koštomaj Slavko, Sorn Milan, Rebershak Silva, Kramžar Ivanka, Prislan Marija, Stajnko Vladimir, Mihelin Angela, Sorčan Jelka, Belina Ivan, Vengust Jakob, Šlander Branko, Pogačar Antonija, Pesan Miha in Žvižej Adolf.

DOPISUJTE

V

EMAJLIREC

Kaj je pokazala anketa?

Na željo številnih članov kolektiva objavljamo poročilo o izidu ankete o stališčih delovnega kolektiva EMO do integracijskih procesov. Poročilo smo sicer nekoliko skrajšali vendar je še kljub temu obširno in zanimivo. Objavljamo ga tako kot je napisano, brez komentarjev, ker smatramo, da je razlaga razumljiva za vse naše bralce.

A. Sondiranje stališč članov kolektiva EMO do integracijskih procesov in konkretno, kakšni so odnosi do eventualne združitve z podjetjem GORENJE Velenje, je bila uporab-

ljena anketa s 15 vprašanji. Namen uporabe je bil, da se na 15 % slučajnem vzorcu članov kolektiva ugotovi:

1. Splošna stališča članov kolektiva do integracijskih procesov.

2. Ugotoviti katera oblika je ob eventualnem integracijskem procesu z podjetjem GORENJE Velenje najbolj zaželjena.

3. Z analizo konstantnih psihopersonalnih generalij ugotoviti, kateri so tisti motivacijski faktorji, ki determinirajo pozitivna ali negativna stališča do integracijskih procesov.

4. Koristiti rezultate za even-

tualne politične in psihološke priprave za referendum, če bi bilo potrebno.

S preliminarno anketo je bilo anketiranih 421 članov kolektiva EMO, od skupno 3360 zaposlenih v Celju meseca junija 1970. leta. 15 % slučajno izbran vzorec, je po izvršeni akciji zaradi odsotnosti z dela, padel na 12,5 % anketiranih. Vzorec smo testirali po dveh znakih, po starostnem sestavu in delovnem stažu in ugotovili, da dovolj točno (reprezentativno) predstavlja celoten kolektiv in da ob enakih pogojih lahko pričakujemo podobne odgovore od celotnega kolektiva.

B. REZULTATI

S prvim vprašanjem smo hoteli ugotoviti splošna stališča do integracijskih procesov. Z vprašanjem zaprtega tipa smo pod predpostavkami, če bi se z integracijo zagotovilo:

— hitrejša modernizacija proizvodnje;

— večji skladi za nove investicije in družbeni standard;

— večji OD zaposlenih;

— v perspektivi večje število zaposlenih;

je ZA integracijo ali PROTI integraciji.

Odgovori so naslednji:

Predsedniki svetov delovnih enot

Obrat kemičnih izdelkov:

predsednik
SANCAR Franc

namestnik
MAJCEN Ivan

Obrat kovinske predelave in pocinkovalnica:

predsednik
ŠIBANC Ferdo

namestnik
ZEVNIK Jože

Obrat emajlirnica in dekor oddelek

predsednik
BELAK Franc

namestnik
ČESNOVAR Rozalija

Emajlirnica Kruševac:

predsednik
—

namestnik
—

Emajlirnica Bistrica:

predsednik
KOTNIK Drago

namestnik
PRAPROTI Stanko

Obrat radiatorjev:

predsednik
Ramšak Milan

—

Obrat kotlov:

predsednik
REMUS Anton

namestnik
DUKIČ Peter

Obrat odpreskov in avtokoles:

predsednik
KOK Alojz

namestnik
—

Obrat orodjarna in vzdržev.:

predsednik
GRUBER Drago

namestnik
ARZENŠEK Alojz

Svet režijskih enot

predsednik
RATEJ Rihard

namestnik
STAJNKO Vlado

Tabela št. 1

	ZA integrac.		PROTI integrac.		Ni odgovoril
stališče anketir.	344	85,1 %	60	14,9 %	17
stališče drugih	276	66,7 %	138	33,3 %	7

Rezultati so v prvi in drugi varianti dovolj prepričljivi, da so člani kolektiva v takih pogojih za združitev z drugim podjetjem. Tako velik odstotek privolitve je treba nedvomno iskati v dejstvu, da so anketirani videli predvsem le našete prednosti integracije, da pa so se mnogo manj zavedali eventual-

nih negativnih posledic. Največja negativna posledica se lahko v pripravljalni fazi kaže v občutku, da podjetje ne bo več povsem samostojno. Kako so se ta negativna stališča, ali bojažen, odražala med anketiranimi, lahko delno razberemo iz naslednjih dveh tabel:

Tabela št. 2

REZULTATI PRAVOLITVE ALI ODKLONITVE ANKETIRANIH PO DELOVNEM STAŽU

Delovni staž	ZA integrac.		PROTI integrac.		Skupno štev.
do 10 let	160	91,8 %	14	8,2 %	174 100 %
do 20 let	132	82,5 %	28	17,5 %	160 100 %
do 30 let	40	65,2 %	13	34,8 %	61 100 %
nad 30 let	12	71 %	5	29 %	17 100 %

$\chi^2 = 20,5$ $P = 0,001$
Ni odgovorilo 17 oseb.

Tabela št. 3

REZULTATI PRIVOLITVE ALI ODKLONITVE PO KVALIF. STRUKTURI

Kvalifikacija	ZA integrac.		PROTI integrac.		Skupno štev.
NK, priučeni	174	85,3 %	30	14,7 %	204 100 %
K, VK, delovodje	79	81,4 %	18	18,6 %	97 100 %
SŠ	76	88,5 %	9	11,5 %	85 100 %
ViŠ, VŠ	15	83,2 %	3	16,8 %	18 100 %

$\chi^2 = 17,38$ $P = 0,001$
Ni odgovorilo 17 oseb.

Oba dva χ^2 kvadrata sta pomembna na vseh nivojih, se pravi, da niso anketirani slučajno odgovarjali pritrdilno ali odklonilno, marveč da je zakonito vplival delovni staž ali pa pridobljena kvalifikacija anketiranega.

Iz tabele po stažu vidimo, da so anketirani s krajšim delovnim stažem, pomembno bolj za integracijo, da pa se oni z večjim delovnim stažem bolj nagibajo k temu, da se naj podjetje ne integrira. Pritrdilni in

(Nadaljevanje na 4. strani)



Na volišču režijskih enot

KAJ JE POKAZALA ANKETA?

(Nadaljevanje s 3. strani)
odklonilni odgovori do integracijskih procesov, kažejo svoje zakonitosti tudi v kvalifikacijski strukturi. Plast priučenih in NK delavcev je samo 14,7 % proti integraciji. Mnogo bolj odklonilno stališče pa so zavzeli K delavci in mojstri, saj je skoraj poprečno vsak peti proti združevanju. Enako so tudi delavci z ViŠ in VŠ bolj proti, kot delavci s srednjo šolo. Vsi-ljuje se ugotovitev, da kader, ki zaseda v proizvodnji verjetneje vodilna delovna mesta, je bolj proti združevanju in enako tudi kader, ki zaseda v strokovnih službah odgovornejša in vodilnejša delovna mesta, kot pa tako imenovani »referentski kader«.

Na podlagi zgornjih ugotovitev je zanimivo poznati vpliv stimulacijskega faktorja, kot je

občutek zadovoljstva pri delu in občutek primernih osebnih dohodkov na stališča do integracije. Na splošno so se anketiranci takole opredelili:

Tabela št. 4

	zadov.	nezadov.
z delom	66,5	33,5
z OD	34,5	65,5

Tabela kaže pričakovane rezultate zadovoljstva z delom in OD. Več kot polovica je zadovoljnih z delom, na drugi strani pa skoraj enak odstotek nezadovoljnih z OD. Rezultati kažejo tudi na slučajno izbran vzorec anketiranih po teh dveh kriterijih. Kljub temu pa se kažejo razlike med posameznimi kvalifikacijskimi strukturami, ki pa verjetno vplivajo na stališča do integracijskih procesov.

Tabela št. 5

ZADOVOLJSTVO Z DELOM

kvalifikacija	zadovoljen	nezadovoljen	skupaj
NK, priučeni	134 68,8 %	63 32 %	197 100 %
K, VK, delovodje	59 62 %	36 38 %	95 100 %
SŠ	51 69 %	22 31 %	73 100 %
ViŠ, VŠ	12 70 %	5 30 %	17 100 %

Tabela št. 6

ZADOVOLJSTVO Z OD

kvalifikacija	nezadovoljen	zadovoljen	skupaj
NK, priučeni	126 64 %	70 36 %	196 100 %
K, VK, delovodje	62 66 %	32 34 %	94 100 %
SŠ	47 64 %	26 36 %	73 100 %
ViŠ, VŠ	11 73 %	4 27 %	15 100 %

Z delom so najbolj nezadovoljni kvalificirani, VK delavci in delovodje, najbolj pa kader z višjimi in visokimi šolami.

S plačo pa so najbolj nezadovoljni delavci z višjimi in visokimi šolami, med ostalimi kategorijami pa ni bistvene razlike.

Deficit v materialnem stimuliranju strokovnega kadra nasproti drugim, nam je že nekaj časa znan, zato je presenetljiva druga ugotovitev, da so nezadovoljni z delom K, VK in delovodje. Ker pozitiven ali negativen odnos do dela nismo definirali v čem se kaže kot: v preveliki ali premajhni obremenjenosti ali v večji ali manjši organiziranosti ali preveliki ali premajhni zahtevani strokovnosti ali kvaliteti dela, je treba s to ugotovitvijo, kot celota računati v analizi ostalih podatkov.

Za ugotavljanje stališč, kakšno obliko si člani kolektiva EMO predstavljajo za eventualno sodelovanje z GORENJE, smo upoštevali dve možni obliki spojitve. Prva je, da se podjetji med seboj združita in druga, da GORENJE pripoji EMO.

Poleg tega smo morali dopustiti možnost, da podjetje še naprej ostane samostojno. Pri tolmačenju, kakšne oblike združitve so možne, je bilo vsem anketiranim povedano, da združitve dovoljuje še naprej pravno samostojnost podjetja in lastni žiro račun. Oblika pripojitve pa negira pravne samostojnosti podjetja, poleg tega nastopi tudi manjša samostojnost pri odločanju o ekonomskih vprašanjih podjetja. Kombinacije različnih variant smo zajeli v 4 vprašanjih, in to v 8., 9., 10. in 10a., katera naj bi vsestransko opredelila stališča.

Tabela št. 7

PRITRDLNI ODGOVORI K OBLIKAM SODELOVANJA Z PODJETJEM GORENJE

1. varianta

Oblike sodelovanja	ZA	
združitev	204	50,3 %
ali pripojitev	95	23,5 %
ali samostojnost	106	26,2 %
	405	

2. varianta

pripojitev	209	54,3 %
ali samostojnost	176	45,7 %
	385	

3. varianta

	ZA		Nevtralen		PROTI	
samo pripojitev	215	52 %	92	22 %	107	26 %

Iz vseh variant je razvidno, da je polovica anketiranih zavzela pozitivno stališče do ene od oblik možne integracije. Ob tehtanju vseh oblik medsebojnega sodelovanja (1. varianta) je največ glasov dobila združitev EMA in GORENJA, najmanj pa oblika pripojitve. Člani kolektiva so se rajši odločili za nadaljnjo samostojnost, kot pa da bi se podjetje priključilo h GORENJU. V drugi varianti, ko sta možni samo dve obliki ali PRIPOJITEV ali SAMOSTOJNOST, pa je za pripojitev nekaj več kot polovica pritrdilnih odgovorov.

Tudi na vprašanje, kako moč-

no so za pripojitve, je 52 % bilo ZA, 26 % PROTI in 22 % NEOPREDELJENIH. Skratka, tistih 50 % anketiranih, ki so bili za združitev h GORENJU – po prvi varianti, je dobra polovica oddala pritrdilne odgovore tudi na spojitve, slaba polovica pa je ostala v eni kombinaciji neopredeljena, v drugi pa za nadaljnjo samostojnost podjetja. Iz vsega sledi, da je dobra polovica anketiranih za eno od oblik integracije, seveda najbolj za združitev, da je približno 1/4 v vsakem primeru in 1/4 še absolutno za nadaljnjo samostojnost podjetja ali pa nevtralna.

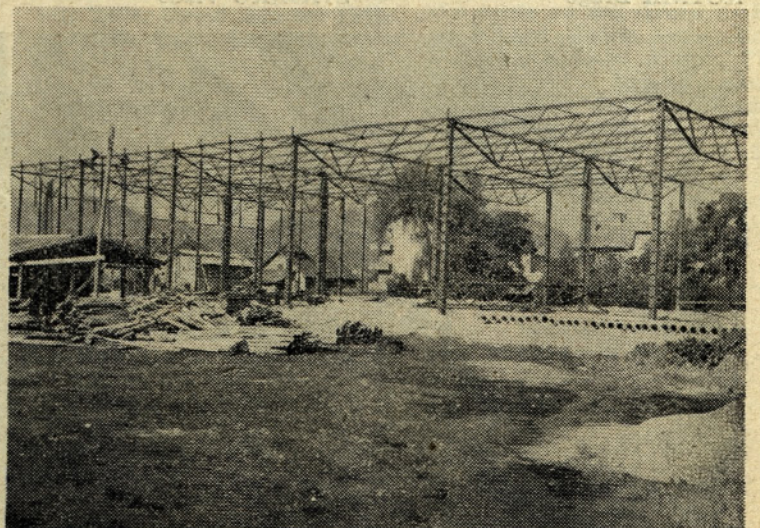
Tabela št. 8

PRITRDLNI ODGOVORI ZA OBLIKE SODELOVANJA Z GORENJE PO KVALIFIKACIJSKIH STRUKTURAH

	združitev	pripojitev	samostojnost	skupaj
NK, priučeni	111 54 %	52 25 %	43 21 %	206 100 %
K, VK, delovodje	41 40 %	28 27 %	34 33 %	103 100 %
SŠ	42 53 %	13 17 %	24 33 %	79 100 %
ViŠ, VŠ	10 59 %	2 12 %	5 29 %	17 100 %

Pritrdilni odgovori za združitev so tako močni v vseh kvalifikacijskih kategorijah, da je to statistično pomembno. Iz tega je razvidno, da se anketirani niso slučajno najbolj opredeljevali za obliko združitve, marveč so imeli pred očmi prednosti te oblike sodelovanja. Posebno je to očitno še ob ugotovitvi, da odstotek privolitve raste od nižje kvalifikacijske strukture oziroma skupine do kadra z viš-

jimi šolami. Vzporedno pa so stališča do eventuelne pripojitve v obratni odvisnosti. Za pripojitve so ob poznavanju pravnih, ekonomskih in drugih posledic najmanj navdušeni kadri z visokimi šolami, najbolj pa skupina VK, K delavcev in delavcev z delovodskimi šolami. Enako je tudi ta skupina (K, VK, delovodje) dala največ pritrdilnih stališč za varianto, da je podjetje še naprej samostojno,



Počasi, vendar vztrajno se dviga nova hala

KAJ JE POKAZALA ANKETA

(Nadaljevanje s 4. strani)
najmanj za nadaljnjo samostojnost pa se ogrevajo priučeni in NK delavci. Razporeditev teh stališč je po kvalifikacijskih strukturah dovolj dosledna in zanesljiva, saj je razen pri eni skupini logična. Nerazumljiva so stališča skupine K, VK delavcev in delavcev z delovodskimi šolami, če jo obravnavamo kot celoto. Očitno je, da je skupina sestavljena iz dveh interesno različnih grup, ki vsaka za sebe zasleduje druge cilje. Prva skupina, katero tvorijo delavci s končanimi industrijskimi šolami (orodjarji, ključavničarji in

podobno) imajo zaradi pomanjkanja tega kadra v GORENJU močno konjunkturo in jim je zaradi tega interesantna tudi oblika pripojitve. Drugo skupino pa tvorijo ostali kvalificirani delavci z delovodsko šolo, katerim pa je bolj interesantno, da je podjetje še naprej samostojno. Kot je razvidno iz tabele 7 je ob varianti pripojitev ali samostojnost na dodatno vprašanje zmagalo stališče za pripojitev z malo večino. Če pa ti dve možnosti tehtamo skupaj z možnostjo združitve, pa je več glasov dobila zahteva o nadaljnji samostojnosti.

Tabela št. 9

REZULTATI ZA PRIPOJITEV ALI SAMOSTOJNOST PO KVALIFIKACIJSKI STRUKTURI

kvalif. struk.	pri-pojitev	samo-stojnost	skupaj
NK, priučeni	52 55 %	43 45 %	95 100 %
K, VK, delovodje	28 46 %	34 54 %	62 100 %
SS	13 35 %	24 65 %	34 100 %
ViŠ, VŠ	2 29 %	5 71 %	7 100 %
$x^2 = 6,00$			

Procentni odnosi jasno kažejo tendenco, da je kader z višjo kvalifikacijo znatno bolj za nadaljnjo samostojnost, kot pa za pripojitev. Izračunani $x^2 = 6,0$ ni pomemben, vendar to zaradi premajhnega števila opazovanih podatkov. To še enkrat potrjuje, da verjetno splošna informiranost, poznavanje problemov integracijskih procesov in ekonomskega stanja v podjetju, najbolj vplivajo na stališča do oblik sodelovanja z GORENJEM.

Poleg prej naštetih faktorjev in stimulansev, ki oblikujejo

stališča so važne tudi perspektive, ki jih člani kolektiva vidijo ob združevanju. Vprašanje 7 je vprašalo tudi po tem, ali anketirani verjamejo v napovedi, da bi se z eventualnim sodelovanjem ali integracijo, pospešil razvoj podjetja, povečala proizvodnja in da bi osebni dohodki do leta 1975 porasli za približno dvakrat. Odgovori po kvalifikacijskih skupinah bodo povedali, kateri zaposleni v to bolj verjamejo in si posredno tega tudi bolj želijo kot tisti, ki v to ne verjamejo.

Tabela št. 10

REZULTATI SOGLAŠANJA Z NAPOVEDMI

kvalif. skup.	verjame	indiferenten	ne verjame	skupaj
NK, priučeni	66 33 %	100 51 %	32 16 %	198 100 %
K, VK, delovodje	39 41 %	37 39 %	20 20 %	96 100 %
SS	17 23 %	45 41 %	12 16 %	74 100 %
ViŠ, VŠ	5 33 %	8 53 %	2 14 %	15 100 %

Razumljivo je, da je več kot polovica vprašanih neopredeljena v sigurnost napovedi, ker bo na to vplivalo ogromno faktorjev, ki jih še ne poznamo. Kljub temu pa vprašanje posredno odkriva, kako si posamezna kvalifikacijske skupina aplicira svoje interese in perspektive. Kot že prej napovedano, je po interesih najbolj nehomogena skupina K, VK delavcev in delovodij. Oni najbolj verjamejo v napovedi (41 %) in so poleg tega tudi najbolj skeptični (ne verjamejo). Najbolj neopredeljeni so delavci s srednjimi šolami in tudi najmanj verjamejo v napovedi. V celoti pa so anketirani večji optimisti kot pesimisti o napovedanih rezultatih.

D. KAJ JE ANKETA POKAZALA?

Priliminarna anketa je opravljena brez podrobnejših priprav. Trdimo lahko, da je večina anketiranih bila podrobneje seznanjena s problemom neposredno pred anketiranjem. Vsem se je poizkušalo s standardno razlago osvetliti problem. Namen je bil, da se tako oblikovana stališča preverijo. Preverjena stališča naj bi pokazala, kakšni so stvarni pogledi zaposlenih na tako važno vprašanje, kot je združitev gospodarskega podjetja, ki uživa 75-letno tradicijo, ki je poznano po domovini in tujini in ki zaseda v proizvodnem programu 1. mesto med sorodnimi podjetji v državi, z drugim podjetjem. Rezultati, ki so obdelani pod cilji, ki smo jih v anketi postavili, so odgovorili na vprašanja, ki so bistvena za nadaljnje pogovore vodstva podjetja z partnerjem. Stališče, ki so ga podpirali vodilni ljudje, družbeno politične organizacije v podjetju in v občini se je pokazalo realno, saj so člani kolektiva v glavnem za obliko združitve EMA z GORENJEM. Zaradi tega bi morali budno obravnavati vsa odprta vprašanja in možne rešitve preverjati z ugotovljenimi stališči.

E. ZAKLJUČKI

1. Ker so rezultati dobljeni na vzorcu, jih je treba obravnavati z gotovo rezervo in so predvsem preliminarne značaja.

2. Rezultati kažejo, da obstoja velika privolitev na integracijske procese, če bi se s tem zagotovil vse splošni hitrejši razvoj podjetja.

3. Stališča do konkretnih oblik sodelovanja z podjetjem GORENJE so najbolj pritrdilna za združitev in le delno za pripojitev.

4. Pomembna različna stališča imajo mlajši delavci kot starejši. Prvi se ogrevajo bolj za integracijo, drugi pa bolj za nadaljnjo samostojnost podjetja.

5. Tudi kvalifikacijske strukture zaposlenih v podjetju pomembno vplivajo na stališče do posameznih oblik sodelovanja z GORENJEM. Delavci z višjimi kvalifikacijami so bolj previdni in se odločajo za združitev ali nadaljnjo samostojnost podjetja. Odklanjajo pa pripojitev.

6. Ker je samo polovica anketiranih za združitev podjetja EMO z GORENJEM, bo potrebno ob eventualnem referendumu izvršiti temeljite priprave in predložiti članom kolektiva konkretne prednosti in cilje združitve, da se bodo odločali z potrebno večino.

Berginc Franc, dipl. psih.

ZAHVALA

Marija Videnšek se ob odhodu v pokoj zahvaljuje svojim sodelavcem in sodelavkam za dragoceno darilo, ki ji bo drag spomin in jim želi mnogo uspehov pri delu.

Leskošek Kristina iz skladišča gotovih izdelkov se iskreno zahvaljuje svojim sodelavkam in sodelavcem za darilo ob njenem odhodu v pokoj. Želi jim mnogo uspehov pri delu in dobrih medsebojnih odnosov.



Naši racionalizatorji: Alojz Agrež, Mirko Breznik, Miha Zavšek in Stanko Rojnik

Urejevanje pisarniškega gradiva v stalnem arhivu delovne organizacije

(Nadaljevanje in konec)

V pisarnah se v teku časa nabira starejše gradivo, ki se vedno manj uporablja pri tekočem poslovanju. Kako ravnati s tem gradivom? Vprašanje posega hkrati v tehniko pisarniškega poslovanja, deloma v področje računovodskih in podobnih predpisov, predvsem pa v arhivistiko in se po njej povezuje z znanostjo, predvsem z zgodovinopisjem in torej ni tako preprosto kot bi se zdelo na prvi pogled.

Znano je, kakšna škoda je že nastala, ko so se pomembni dokumenti v pisarnah založili, ker niso bili registrirani v stalnem arhivu podjetja, tako, da nekatera podjetja ne najdejo niti načrta svoje lastne zgradbe, včasih tudi ne osebnih dokumentov svojih delavcev. Tudi čuvanje arhiva pred vlago, prahom, požarom in drugimi poškodbami je v prvi vrsti skrb same pisarne. Kljub temu pa ni redko, da se temu gradivu namenijo najslabši prostori. Hramba gradiva bi morala ustrezati dvema pogojema: ekonomičnosti in varnosti. Najbolj ekonomična shramba gradiva so police, na katere zlagamo gradivo. Gradivo je potrebno vzdrževati v primernem stanju tako po njegovi strukturi kot tudi v tehničnem pogledu. Posebno je pomembna skrb za čistočo. Pravilna oprema in hramba gradiva je jamstvo za bodoče in nemoteno delo v stalnem arhivu. Urejenost in varovanje gradiva, sploh pa uporaba izkušenj modernega pisarniškega poslovanja so zahteve, ki bi jih morala vsaka pisarna upoštevati v lastnem interesu.

Za pravilno pisarniško poslovanje je izdelan nov, sodobnejši sistem evidentiranja in arhiviranja, ki ga je izdal Republiški sekretariat za proračun in občo upravo dne 20. 12. 1963. Glavne značilnosti tega sistema so: vsa evidenca o spisih in arhiviranje spisov temelji na enotnih klasifikacijskih znakih, ki sistematično razvrščajo vse spise po njegovi vsebini. Izbran je decimalni sistem (10 glavnih skupin, v vsaki izmed njih do 10 skupin). Glavni evidenčni pripomoček je kartoteka. Kartice se izpolnjujejo za vsako posamezno zadevo in vlagajo po klasifikacijskih znakih ter po strogi abecedi. Tak sistem omogoča minimalno porabo časa za iskanje spisov, je hkrati pregleden in sodoben.

Potrebno je pripomniti še to, da »odloženi« dokumenti delovnih organizacij sodijo v zgodovinske arhive ne pa v tovarno papirja. Ustvarjalec poslovne korespondence in drugih vrst pisanega gradiva se mora zavesti, da utegne imeti velik del njegovega registraturnega gra-

diva, še preden bo izgubil pomen za praktično rabo, pomen za znanost. Gradivo mora hraniti največ 30 let in najmanj 5 let v zato predpisanih suhih prostorih, razvrščenega po letih. Dolžan ga je pazljivo varovati in izročati zgodovinskemu arhivu, ko ga sam več ne potrebuje. Tudi po preteku 30 let, ko so mu že potekli vsi roki, ki jih določajo razni interni in drugi pravilniki

za ravnanje s spisi, ne sme nihče uničiti, ne dati v industrijsko predelavo ne take ne drugačne vrste registraturnega gradiva, če si ni prej poskrbel za to potrebno dovoljenje zgodovinskega arhiva. Samo on ima pravico odločati, kaj se sme in kaj se ne sme uničiti. Tako določa zakon. Kdor ravna drugače, ga krši in dela družbi veliko kulturno in gmotno škodo.

Družbene znanosti so zelo zainteresirane, da se ohranijo kar največje množine pisanih dokumentov, ki nastajajo v vsakdanjem poslovanju in drugem življenju raznih organizacij in posameznikov takih dokumentov, ki so že ali pa utegnejo postati pomemben vir za znanstveno spoznanje naše dobe in življenja.

Splošna služba

Kuhinjski bloki - cenенost in funkcionalnost

Sodobna kuhinja zahteva vse več elementov, ki pa se iz leta v leto izpopolnjujejo. Elementi kot so štedilnik, hladilnik in stroj za pomivanje posode zahtevajo priključke za elekriko, vodovod in kanalizacijo, zato so se instalacijska dela in stroški materiala povečali. Prav tako se pri gradnji stanovanjskih kompleksov vedno več upošteva uporaba vodovodnih in kanalizacijskih vozlov, ki zmanjšujejo stroške instalacije.

Da bi se prilagodili gradbeništvu in da bi zmanjšali stroške dela in materiala je večina proizvajalcev kuhinjske opreme v Evropi začela razvijati kuhinjske elemente, katere so združili v celoto, ki funkcionalno najbolj ustreza potrebam gospodinjstva. To so tako imenovani kuhinjski bloki.

Kuhinjski bloki se pojavljajo v najrazličnejših oblikah kombinacij posameznih elementov. Kot prvi tak element se je pojavila kuhinjska pomivalna omarica, ki se je kasneje kombinirala s štedilnikom, hladilnikom, pomivalnim strojem za posodo itd. Tako ima samo firma »Bauknecht« enajst različnih tipov kuhinjskih blokov, ki nudijo variante glede števila grelnih plošč, oblike korita, pečice itd.

Manjši kuhinjski bloki so za jeli širok krog potrošnikov, večji pa bolj prevladujejo pri opremljenosti novih stanovanj, posebno tistih, ki se že prodajajo z opremljeno kuhinjo.

Kuhinjski blok je v osnovi sestavljen iz ohišja, ki je lahko leseno, plastično ali pločevina-sto ter iz elementov za vgradnjo. Vsi ti deli so običajno povezani z nerjavečim okvirjem, opremljenim s koriti in grelnimi ploščami.

Prav tako je kuhinjskemu bloku dodana vsa oprema, to je bojler, mešalna baterija, košek za smeti in razni predalčki.

Okvirne mere blokov se razlikujejo v odvisnosti od proizvajalca. Globina je običajna

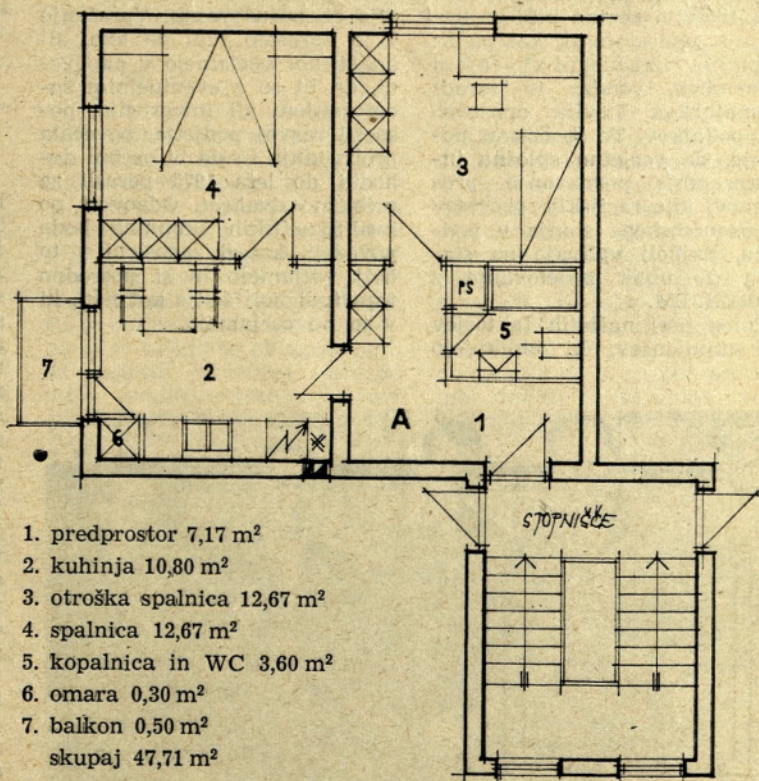
60 cm, višina 85 cm, medtem ko je širina različna od 100 cm do 240 cm.

Proizvajalci lesenih elementov pri nas, kuhinjskih blokov sicer še ne izdelujejo, vendar se

že lahko opazijo v njihovih kuhinjah nekateri elementi za vgradnjo (pečica, hladilnik), seveda zaenkrat te elemente še uvažajo.

Nace Jevnišek

TLORIS DVOSOBNIH STANOVANJ V NOvem STOLPIČU NA HUDINJI



Taka so stanovanja v novem stolpiču na Hudinji. Nova stanovanjska politika zahteva večjo udeležbo posameznikov in

bodo pri bodočih gradnjah po vsej verjetnosti stanovanja na prodaj na dolgoročno odplačilo.

AVTOBUS, CRIKVENICA IN ŠE KAJ

Številka 13 pravijo, da ne prinaša sreče. In res! Začelo se je 13. julija v tovarniškem avtobusu, ki nas je peljal na letovanje v počitniški dom EMO v Crikvenici. Ko smo skrbnemu šoferju Videku oddali prtljago, da jo je lepo zložil v prtljažnike avtobusa in vstopili, se je začelo. »Jaz imam rezerviran sedež št. 15,« je dejal »gospod«, ki je nosil črna očala, čeprav še sonce ni obsijalo potnikov zjutraj ob 5. uri. »Jaz tudi,« se je oglasil nekdo drugi, ki je držal v roki tranzistor, iz katerega so odmevale jutranje radijske melodije.

»Vi sedite na mojem sedežu,« je dejala priletna delavka, drugi, prav tako priletni. Bil je sedež številka 16 in obe sta imeli številki 16. Skratka, nastal je mali kaos in prepirček kot navadno nastane v takem primeru, jaz pa sem trepetaje pričakovala, kdaj bo kdo prišel in ma zapodil z mojega sedeža, ki sem ga imela rezerviranega. No, zahvaljujoč se potrpežljivosti šoferja avtobusa tovariša Videka se je spor nekako zgladil in končno smo krenili na pot. Ko pa je Videk sedel za volan, je dejal tistemu, ki je sedel zraven njega in je bil menda neki »funkcionar«, tole: »Jaz sem seljak, vendar bi znal narediti tako, da ne bi dal isti sedež v avtobusu dvema ali trem osebam, uradnica, ki to delo opravlja, bi morala bolje paziti.« Strinjam se z vami, tovariš Videk, in prepričana sem, da bi tako nalogo odlično opravili v zadovoljstvo svojih potnikov.

Čeprav je bilo zelo vroče, je vožnja v Crikvenico bila dokaj prijetna. Jaz sem bila zelo vesela malčkov, ki so se peljali z nami. Ti so bili res potrpežljivi in le tu pa tam se je kateri izmed njih oglasil: »Mama, lulat!« Na poti smo se dvakrat ustavili in končno prispeli po petih urah vožnje okrog pol enajstih v Crikvenico.

Skrben in resen upravnik doma, tovariš Koprivšek, je takoj poskrbel za našo razporeditev po bivališčih, ki so nam bila namenjena. Med tem, ko smo bili razporejeni v svoja bivališča, sem slišala nekaj pikrih pripomb, da o v neki vili spremenili kuhinjo v spalnico in kmalu sem se prepričala, da je to res. Verjetno ljudem, ki gredo na oddih v počitniški dom, ni všeč spati v kuhinji, kar je tudi razumljivo, saj se zadržuje v kuhinji doma vsak dan in tako okolje ga na odmoru vznemirja. Jaz sem jih razumela, toda ne vem, če jih prav razumejo tisti, si organizirajo oddih delovnemu človeku na mor-

ju, ki ga mora seveda tudi primerno plačati.

Že prvi dan bivanja v domu me je prijetno presenetila izredna pridnost in marljivost osebja v domu z upravnikom na čelu. Hitra postrežba ter obilna in okusna hrana spravi človeka v dobro voljo, čeprav se nad morjem kopičijo črni oblaki, ki ne obetajo nič dobrega za tiste, ki se radi kopajo in sončijo. Prvi dan je bil res lep in prav tako drugi. Morje je bilo mirno in toplo. Vsi, brez izjeme smo izkoristili to priložnost tako, da nas je sonce kar precej osmnilo, čeprav smo se pripomb, da so v neki vili spre-

11 Emajlirec
tem pa je ledilo šest črnih, oblačnih dni. Postajali smo v naših sobah, spali in brali, dokler ni zadnje dni spet posijalo sonce.

Ker sem imela časa na pretek, sem se zanimala kako imajo organizirano delo v domu. Zvedela sem, da dela v domu sedem delavcev oziroma delavk, saj je teh kar šest. Vsi delajo nepretrgoma od šeste ure zjutraj do 22. ure zvečer. Vsi so veseli, če lahko svojim gostom ustrežejo tako, da so zadovoljni. Ker je dom premajhen, da bi sprejel vse, ki se prijavijo, imajo najete sobe pri privatnikih, ki pa so menda dokaj drage. Dobila sem vtis, da bi bilo letovanje cenejše, če bi imeli lastna ležišča.

V domu je bilo 76 gostov. Naša izmena je bila četrta, povedala pa so mi, da bo prišlo do konca sezone še pet izmen. Ne katere izmene so si izvolile tudi »mis plažes«. Baje je bila zadnja »mis plaže EMO« zelo pri- kupna in očarljiva. No, naša izmena ni izvolila svoje »mis«, čeprav je bil ženski spol zelo številno zastopan.

Red v domu je vzoren. Zajtrk je od sedme do osme ure, kosilo od dvanajste do trinajste ure in večerja od sedme do osme ure zvečer. Ko gostje posedejo okrog miz, oddajo listke in vsak obrok je serviran zelo hitro. Vse se konča v pičli uri. Vendar tudi tako vzoren red »gospodu« s črnimi očali ni bil všeč. Že drugi dan se je prepiral z upravnikom in zahteval, da se mu prinese na mizo takoj, ko sede, češ da je bil po mnogih zdraviliščih in da so ga baje tam stregli kot bitje iz letečega kroznika. Ko se ga je upravnik z veliko potrpežljivostjo in težavo otresel, saj je imel polne roke dela, je »gospod« s črnimi očali prisledel k naši mizi. Iz ust mu je zadisalo kot iz soda, v katerem je bilo močno skisano vino. »Vi ste sedeli včeraj pri drugi mizi,

danes pa pri tej, ker veste, da bodo začeli tu najprej deliti. Imate protekcijo, prmejduš.« Končno smo se človečka po tem njegovem uvodnem pozdravu le nekako otresli, priznam pa, da mi kosilo ta dan ni teknilo, čeprav je bila pečena kura.

Pogovarjala sem se s številnimi gosti in poleg ostalega je pogovor pripeljal na življenje in zabavo v domu. Zabave je v Crikvenici mnogo, vendar je treba imeti zato precej polno denarnico. Večina gostov je bila izredno zadovoljna s postrežbo in hrano v domu. Naj navedem izjave nekaterih. Černec Jožica: »Sem zelo zadovoljna z vsem, le da bi bilo vreme lepše.« Novak Zvone in Ejta: »Hrana je izredno okusna in dobra, postrežba je odlična.« Vetrh Matilda: »Zelo se mi pri- leže kopanje, žal, da ni lepše vreme. Upravnik in osebje vzorno skrbijo za vse.« Sprajc Janko: »Lepo je na morju, hrana in postrežba je odlična.« Kristivojevič Žika: »Jaz in družina ter moji tovariši se počutimo odlično. Hrana in postrežba, vse je zelo vzorno. Ostali bomo še nekaj časa tukaj.«

Vesela sem bila, da so ljudje zadovoljni, saj sem bila zadovoljna tudi jaz.

Zadnji večer bivanja v domu nam je tovariš upravnik povedal, da nam prireja sindikalna podružnica poslovilni večer. In res. Po večerji smo se zbrali in se malo zavrteli. Povabili smo tudi osebje doma ter kupili vsakemu skromno darilo, da smo se jim na ta način malo oddolžili za njihov trud. Darila jim je izročil v imenu vseh simpatični tovariš Žika.

Ob povratku v Celje se je na avtobusu zgodilo isto kot pred desetimi dnevi. Spet je nastal prepir zaradi tega, ker so imeli nekateri potniki iste številke za sedeže. Zopet je bil v ospredju »gospod« s črnimi očali, pa se je spet vse srečno končalo, kajti vzoren šofer Videk (tako so ga vsi imenovali, pa ga še jaz) nas je varno pripeljal nazaj v Celje.

Hvala vam, tovariš Videk, in še mnogo srečnih voženj, hvala tudi osebju doma, vsem, ki bodo šli na letovanje v Crikvenico, pa želim mnogo lepega vremena in zadovoljstva.

D. J.

Oštevilčenje poštних števil

Ob naglem naraščanju poštne- nega prometa v Jugoslaviji so pri usmerjanju in dostavljanju pošt- nih pošilk vedno bolj očitne slabosti dosedanjega zastarelega načina, ki se praktično ni dosti spremenil od uvedbe poš- ne znamke (ideje za poštno znamko je dal 1836 leta Slove- nec Lovrenc Košir, toga avstro- ogrska administracija pa za no- vost ni kazala razumevanja in jo je uvedla v poštni promet šele 1860 leta, torej polnih 20 let za Angleži, ki so jih prvi pričeli praktično uporabljati).

V nekaterih državah se že več let poslužujejo poštne številke, ki predstavljajo sestavni del na- slovne pošte. Takšen način po- slovanja je pokazal precejšnje prednosti. Poleg ostalih terja znatno krajšo dobo usposablja- nja in uvajanja pošt- nih kadrov, ki so morali zelo podrobno poznati krajevni del zemljepisa, da ne govorimo o večjih skoraj nečitljivih rokopisih. Ta pro- blem dobi še večjo težo v naših razmerah zaradi uporabe raz- ličnih jezikov in dveh različnih pisav. Zato bodo oštevilčeni na- slovi omogočili hitrejšo in eno- stavnejšo usmerjanje oziroma razdeljevanje pošt- nih pošilk v notranjem prometu. Pri ročnem razporejanju je lahko uslužbe- nec razporedil v eni uri 1.600 poš- iljk, po novem načinu pa bo z

manj truda dosegel celo trikrat večjo storilnost.

Poštna številka je petmestno število. Prvo mesto označuje re- gistracijsko področje republike ali njenega dela. Slovenija ima številko 6, kar se ujema z re- publiško področno telefonsko številko (06). Drugo mesto v pošt- nem številu označuje pošt- ni zbirni center, ki se v Sloveniji prav tako ujema s karakteristič- no telefonsko številko. Področje celjskega zbirnega centra bo v ter primeru dobilo številko 63, mariborski 62 in ljubljanski 61. Z zadnjimi tremi mesti bodo označene posamezne pošte ali poštne linije.

Seveda pa z oštevilčenjem ne odpade ime pošte, ki ga tudi v inozemstvu praviloma navajajo izza poštne številke. Številka bo postala sestavni del naslova in bo zagotavljala redno ter hitrej- šo dostavo pošte kot brez šte- vilke.

Poštne številke bomo pričeli uporabljati za pisemske pošilj- ke od 1. junija, za pakete od 1. oktobra, obvezno bi pa pričela veljati z novim letom. Neošte- vilčene pošiljke bomo po tem ro- ku praviloma dobivali pozne- je oziroma z zamudo.

KeJ

POGLED V NAŠO PRETEKLOST

(Nadaljevanje)

V emajlirnici je takrat vodil delo mojster Kresnik. Ta je bil znan po tem, da je rad iskal vzroke, da bi lahko koga predlagal za odpust iz tovarne. Na ta način je lahko pripravil delovno mesto drugemu, ki mu je dal mastno podkupnino.

Nekega dne je mojster Kresnik odredil dve delavki za delo pri lijakih, čeprav je dobro vedel, da delavke ne poznajo dela na tem delovnem mestu. Ker delavke niso bile v stanju opravljati tako delo, jih je predlagal za odpust rekoč, da da so nesposobne. Delavci, ki so to videli pa so se uprli in začeli takoj s stavko. Štroje so ustavili in ostali pri njih. Ko je prišel med nje Westen, so mu delavci razložili za kaj gre in ta je njihovi zahtevi, da ostanejo delavke na delu ugodil, mojstra Kresnika pa je poslal na dopus. Toda Kresnik se je hotel vriniti v nočno izmeno istega oddelka — emajlirnice. Ko se je Kresnik pojavil nadelo, so ga delavci postavili pred vrata in zagrozili s stavko, če Westen ne umakne svoje odločitve. Westen spočetka ni ugodil zahtevi delavcev, ko pa so ti zares začeli s savko, je Kresnika poslal na delo drugam.

Opisani dogodek se je pripetil v maju leta 1936, v avgustu istega leta pa je dal povod za stavko drug, še bolj dramatični dogodek. Westen je postavil v lakirnico za mojstra nekega sudetskega Nemca, ki se je imenoval Fleck. Ta je bil znan vsem delavcem kot pohlepen ženskar. Tako si je hotel privoščiti mlado delavko Marijo Ogrizek. Toda delavka se je nasilnežu uprla, zato pa jo je obrcal in oklofotal. Delavke, ki so bile priča temu surovemu dejanju so sklicale takoj sestanek in sklenile, da bodo Westnu postavile zahtevo naj Fleck takoj zapusti tovarno, sicer bodo same obračunale z njim. Toda Westen ni hotel ugoditi njihovi zahtevi. Nasprotno. Storil je vse, da bi zaščitil svojega privrženca. Ženske pa niso poznale umika in so drugi dan, ko je prišel mojster Fleck na delo, storile to kar so obljubile. Flecka so zgrabile in ga ob pomoči delavcev oddelka vrgle na cesto.

Westen pa se je zaradi tega močno raburil. Nekemu drugemu mojstru je ukazal naj ustavi stroje. Ta je izpolnil njegov ukaz, vendar so delavci ostali na svojih delovnih mestih. Westen je klical policijo. Ta je res kmalu prišla in se nastanila kar v tovarni ter začela priganjati delavce k delu

vendar ni imela uspeha. Zato so prišli v tovarno še orožniki, vendar tudi to ni nič pomagalo. Delavci so vztrajali pri svojem. Delavstvo je zasedlo tovarno in zastražilo vse vhode vanjo. Tudi spali so v tovarni. Kuhale pa so jim delavske žene. Te so stavkujočim prinašale hrano v tovarno, dokler jim orožniki tega niso na brutalen način zabranili.

Z delavstvom tovarne je pokazala veliko solidarnost tudi večina celjskih trgovcev in obrtnikov. Dajali so brezplačno živila za stavkujoče, dokler jim ni oblast sporočila s plakati, da jim bo odvzela koncesije, če bodo še nadalje podpirali stavkujoče delavce. Policija se je zadrževala na Mariborski cesti pred Lebičevo gostilno in je legitimirala vsakega, ki je šel tam mimo. Tamkaj se je tudi večkrat zbrala množica, ki je vzklikala: »Dol z oblastjo, ki ščiti kapitaliste!«

Westen ni hotel pristati na nobene zahteve svojega delavstva. Sam je preklinjal »komuniste« in se povsem zanašal na oblast, ki je varovala njegovo podjetje z več kot sto policaji, žandarji in detektivi.

VELIKA STAVKA

Da bi oblast pomagala Westnu zatreti stavko je poslala v tovarno nad sto policistov in orožnikov ter detektivov. Ti so pretepali stavkujoče delavce, najbolj surovo pa so ravnali z delavkami. Teptali so po njih, jih vlačili za lase iz tovarne na cesto in jih na vse moguče načine sramotili. Posebno krvavo so obračunali z Ivanko Lipovšek, predsednico društva žena in deklet v Celju. Stavkujoče so s surovo silo metali na tovarnjake in jih odvažali v zapore. Med stavko je pripeljal vlak material za tovarno. Ko se je približal tovarni, so junaške delavke legle na tračnice, da bi preprečile dovoz materiala. Tedaj so se približali orožniki in z bajoneti silili strojevodjo naj pelje vlak naprej po telesih delavk, ki so ležale na tračnicah. Toda strojevodja je vlak ustavil in se ni menil za grožnje orožnikov. Odločno je izjavil, da po ljudeh ne bo vozil in je potegnil vlak nazaj.

Delavci so bili že štiri dni brez hrane in Westen je dal sneti okna in vrata iz objektov ter ukinil luč. Na svoje delavce je poslal gasilce, da so nanje brizgali vodo, ki je bila pomešana z drobnim peskom. V taki situaciji je bilo delavstvo primorano, da je sprejelo sklep, da se umakne iz tovarne.

Tako je Westen z veliko pomočjo tedanje oblasti, ki je očividno z vsemi silami pomagala nacistu, zatrl stavko svojih delavcev, tistih, ki jih je na vsa usta hvalil kot najboljše delavce v srednji Evropi, in ki je ob mnogih prilikah govoril, da so najbolj pošteni. Svojo poštenost so naši delavci drago plačali. Pošteno so se borili za kos kruha, ki jim ga je nacistični kapitalist milostno delil, medtem ko je sam užival neizmerno bogastvo, ki so mu ga ustvarili s svojimi krvavimi žulji.

V boju z žandarji in policaji, delavstvo ni bilo oboroženo, zato se je moralo ukloniti močni oboroženi sili, ki je navalila nanj. Po končani stavki se je Westen kruto maščeval nad poštenimi slovenskimi delavci. Stavkalo je 2000 delavcev in delavk, odpustil pa jih je 380. Med odpuščenimi so bili predvsem funkcionarji kovinarske organizacije in delavski zaupniki. Večje število teh je bilo obsojenih pred sodiščem.

Westen je izdal vsem odpuščenim z dela delavske knjižice, ki so bile opremljene s posebnim rdečim pečatom. To je bil domenjen znak med člani industrijske zbornice in je pomenil »okužen s komunizmom«. Kdor je imel v delavski knjižici tak pečat, zlepa ni dobil zaposlitve. Borza dela je celo odrekla tem delavcem pravico do podpore za brezposelne.

Westen pa je šel v svojem sovraštvu do delavca do skrajnih meja. Odpuščenim je odpovedal stanovanje v tovarniških hišah. V 24 urah jih je prisilno vrgel iz stanovanja na cesto. Nekateri delavci so se tako preselili v »Gaje« pod odprto nebo in si tam zasilno uredili začasno bivališče. Na izpraznjena delovna mesta je Westen sprejel nove delavce, ki so bili večji del nezavedni in neuki okoliški mali kmetje in bajtarji. Te pa je gnala v tovarno življenjska nuja po zaslužku, če tega v tedanjih časih lahko tako imenujemo, kajti njihova zemlja jim ni dajala toliko, da bi se lahko preživeli skupno s svojimi družinami.

Tako se je končala ena najostrejših stavk naših delavcev. Čeprav ta stavka ni uspela pa je ob njej močno porasla ogorčena moč proletarske zavesti našega delovnega človeka. Poleg tega je razgalila vso notranjo gnilobo tedanje kraljevske jugoslovanske protiljudske oblasti. S stavko je bil nakazan bodoči spopad med kapitalizmom kakršnega je v najbolj otudni obliki predstavljal fašizem in silo našega delavskega razreda pod vodstvom KPJ.

Ta spopad se je vedno bolj bližal in stavka je bila velika šola hrabrosti in žrtvovanja za dosego velikih ciljev, ki so vodili našo osvobodilno borbo in ljudsko revolucijo.

Oblast je neusmiljeno preganjala delavsko gibanje, kajti stavka je vladajočim buržujem vcepila strah v kosti. V tem strahu so preganjali vse, kar je bilo napredne miselnosti, zlasti pa člane KPJ. Tako je bil že novembra meseca leta 1936 nov proces proti celjskim komunistom, med katerimi so bili Josip Marko, Viljem Slander, Matko Ubojčič in bivši delavec naše tovarne Franc Oset. Obtoženi so bili komunistične propagande, ker je policija ugotovila, da so imeli v Celju in okolici več kot dvajset zaupnih sestankov.

Takrat je bila ustanovljena v delavskem centru Gaberje nova partijska celica, v kateri so bili tudi komunisti iz Nove vasi. Člani te celice so bili Peter Stante, Hermina Seničar, Jože Valenčič in Milan Ošo.

Meseca aprila 1937 pa je bil v Cebinah nad Zagorjem ustanovni kongres Komunistične partije Slovenije. Na tem kongresu so delegati obravnavali položaj Slovenije, glede na bližajočo se drugo svetovno vojno, borbo slovenskega naroda za demokratične svoboščine, pomoč osvobodilnemu boju španskega ljudstva in splošno borbo demokratičnih vrst proti fašizmu. Na tem kongresu je bil izvoljen za sekretarja CK KPS Franc Leskošek-Luka, bivši delavec naše tovarne. Ta je bil takrat izvoljen tudi za člana politbiroja CK KPJ.

V Škofji vasi so ustanovili takrat tudi delavsko kulturno-prosvetno društvo, ki se je imenovalo »Vzajemnost«. V tem društvu je prevladoval vpliv levih marksistov. Člani tega društva so bili tudi delavci iz tovarne.

Leta 1937 ali leto dni po veliki stavki, ki je bila zatrta s tako brutalno silo, je dobil Westen veliko priznanje za njegove »zasluge« v boju proti svojim lastnim delavcem. Kralj Jugoslavije ga je odlikoval z Redom jugoslovanske krone. Ta kraljeva gesta je še posebej pokazala kako gnila, protiljudska in do skrajnosti nazadnjaška je bila tedanja korumpirana oblast.

Aprila leta 1938 je bila prva konferenca Komunistične partije Slovenije v Smiglovi zidnici nad Grajsko vasjo pri Preboldu. Tej konferenci sta prisostvovala tudi tovariša Tito in Kardelj. Sprejeta je bila resolucija.

(Nadaljevanje na 9. strani)

POGLED V NAŠO PRETEKLOST

Lucija, ki v času po priključitvi Avstrije Hitlerjevi Nemčiji obnavlja neposredno nevarnost fašistične agresije ter partijsko delo v Sloveniji.

Državna oblast je medtem, ko je delila odlikovanja Westnu in njemu enakim, razpustila strokovno organizacijo kovinarjev Jugoslavije ter ustanovila fašistično »delavsko« organizacijo pod imenom »JUGO-RAS«, ki jo je ignoriralo vse zavedno delavstvo Jugoslavije. Hitler je potem, ko je priključil nemškemu rajhu Avstrijo, marca leta 1939 likvidiral še ostanke Čehoslovaške in napadel Poljsko. Velika Britanija in Francija sta mu napovedali vojno kot zaveznici Poljske države. To je bil začetek druge svetovne vojne, ki je prinesla toliko trpljenja in gorja našim narodom in narodom Evrope.

Leta 1940 so delavci zbirali »Rdečo pomoč« kot podporo za preganjane komuniste in ostale protifašiste ter njihove ogrožene svojce. Člani te organizacije so imeli sestanek v gostilni »Amerika« v Gaberju in organizirali mrežo poverjenikov v vseh celjskih podjetjih. Dne 14. marca 1940 je policija našla po Gaberju raztrošene letake, ki so pozivali na pomoč žrtvam političnega nasilja, interniranim v koncentracijskih taboriščih in drugim političnim preganjanim tovarišem. Policija je osumila, da je trošenje letakov organiziral Dušan Finžgar-Fičič, ki je bil sekretar okrožnega komiteja SKOJ v Celju. Toda sodišče mu ni moglo ničesar dokazati in ga je moralo oprostiti kazni zaradi pomanjkanja dokazov.

Predstojništvo mestne policije pa je poslalo sodišču svoje mnenje o »Vzajemnosti«. Tako le so pisali: »Po dosedanjih uradnih ugotovitvah so bili vsi na tem teritoriju znani in zaradi komunizma obsojeni komunisti člani delavskega kulturnega prosvetnega društva »Vzajemnost« in predhodnice tega društva »Svoboda«. Iz tega sledi, da so se komunisti rekritirali večinoma iz navedenih društev. Tudi po prihodu iz robije oziroma iz zaporov so takoj vsi pristopili nazaj k temu društvu kot člani, ki so kot taki aktivno v društvu delovali, zlasti v dramskem odseku. Člani sedanjega kakor tudi prejšnjega vodstva »Vzajemnost« so komunistično usmerjeni in delujejo v društvu pod vplivom komunistov. Finžgar je bil tudi član tega društva in se je aktivno udeleževal v dramskem odseku.«

V juniju leta 1940 je okrožno sodišče v Celju obsodilo šest

komunistov, med katerimi sta bila Peter Stante in Mica Slander. Slavko Slander in dr. Dušan Kraigher pa sta se umaknila v ilegalo. Obtožencem je bil odmerjen zapor od štirih do dvanajstih mesecev, »ker so krivi, da so konec januarja in v začetku februarja razširjali letake in objave v sodelovanju z namero povzročiti nerazporejen zoper državne uredbe, naredbe oblastev in zoper socialni red v državi.« To je bil zadnji večji protikomunistični proces v Celju pred začetkom nacistične okupacije.

VOHUNI

Nacistična oblast v Nemčiji je organizirala ogromen aparat za svojo vohunsko službo v tujini. V sestavu tega aparata sta bila na Slovenskem Sicherheitsdienst in Abwer, ki sta se naslanjala na Kulturbund. Oba sta imela glavni stan v Celju. Sicherheitsdienst je vodil Maks Adolf Westen, sin starega Adolfa, Abwer pa je vodil trgovca Werner Stiger. Sam stari Westen je večkrat potoval v Nemčijo zaradi političnih poslov. Tamkaj ga je celo osebno sprejel sam Hitlerjev propagandni minister Goebels in mu v znak priznanja celo poklonil svojo sliko s posvetilom.

Ne bomo se spuščali v obširnost nacističnega vohunstva v Sloveniji. Nas zanima le eden glavnih nacističnih agentov št. »R-606« to je — Maks Adolf Westen. Ta je bil po poklicu strojni inženir. Bil je rezervni oficir stare jugoslovanske vojske, hkrati pa vodja ilegalnega nacističnega Abwera za Slovenijo. Delal je v očetovi in stricovi pisarni v tovarni v Gaberju. Celjanom je bil znan kot zelo nadut rogovilež, ki je razbijal stole po celjskih gostilnah in zmerjal Slovence.

Vodja Abwera je postal potem, ko je Stiger pobegnil. Stigerja so namreč vohuni iz Beograda obvestili, da je odrejena njegova aretacija, zato je nemudoma pobegnil v Nemčijo. Westen je imel takrat kot vedno najboljše zveze s policijo. Sam policijski upravnik je zahajal mnogokrat k njemu na pojedine. Tako je po Stigerjevem begu sprejel vodstvo Abwera sam Maks Westen, vodstvo Sicherheitsdienstu pa je prepustil personalnemu referentu svojega podjetja inženirju Erichu Greinerju.

Značaj Maksa Westna dokaj dobro prikazuje dogodek, ki se je pripetil na velikonočni ponedeljek leta 1940 v gostilni. Takrat je napadel medicarja Kraupnerja, ga udaril in kričal:

»Hinaus mit den Windischen!« (Ven s Slovenci). Sledil je medicarju še v kavarno Merkur, popadel tam stol in rjul: »O du windischer hund!« (O ti pes slovenski!). Tedaj je tudi medicar zgrabil stol, da bi se branil. Westen se je ustrašil, vrgl svoj stol v drugo stran, zagledal tisti hip trgovca Debenjaka in znova zdviljal: »Schon wieder ein windischer hund!« (Ze zopet slovenski pes!).

Takega javnega mnenja sramotenja Slovencev policija ni mogla prikriti, zato so Maksa Westna kaznovali s policijsko kaznijo 500 dinarjev globe in deset dni zopora, meseca maja pa ga je sodišče obsodilo na dva meseca zopora in 8000 dinarjev kazni, »ker je imel namen izzivati mržnjo proti večini prebivalstva slovenske narodnosti«.

Kot nemški vohun je Maks Westen mnogo potoval po Jugoslaviji in pošiljal nacistom dragocena poročila. Za svoje uspehe pri vohunjenju za nacistične je prejel avgusta leta 1940 od njih posebno pohvalo. V svoji razkošni vili na Golovcu se je sestajal s celjskim polkovnikom Dafarjem. Posedoval je tudi grad Novi Žovnek v Braslovčah, ki ga je upravljal Pavel Skoberne, stric Karla Skoberneteta, ki je bil lastnik gostilne »Ojstrica«. Ta grad je obiskoval često nemški letalski polkovnik von Brauhitsch, sin Hitlerjevega feldmaršala, ki se je oženil z upravnikovo ženo Herto. Na ta način je tudi ta grad dajal zatočišče nacističnim zarotnikom.

Celjski izdajalec, orožnik Boško Lazić, je dobavljal Westnu zaupne podatke o predvidenih aretacijah, šifrah, razmetitvah vojske, utrdbah in tako dalje. Pošto med njim in mladim Westnom pa je prenašal Westnov vrtnar Alojz Zelenko. V stekleni dvorani njegove cvetličarne so se zbirali kulturbundovci iz Westnove tovarne. Eden izmed nacističnih vohunov je bil tudi Maks Godler, tehnični risar v Westnovi tovarni. Tega je Westen poslal na telegrafski tečaj na Dunaj. Ko se je Godler vrnil v Celje, je postavil na streho samskega doma, kjer je stanoval, oddajno anteno in pošiljal na Dunaj vohunska obvestila. Vohunske depeshe je podpisoval z izmišljenim imenom »Aleksander«. Za Abwer je Godler izdeloval tudi fotokopije ukradenih dokumentov ter jih dostavljal nacistom.

Vohunu, orožniku Bošku Laziću, so postala kmalu v Celju vroča tla, zato se je odločil za beg. Pred vojašnico ga je čakal Westnov avtomobil, ki ga je

preko Ptuja pripeljal do meje pri Radgoni. V Gradcu so Lazića dodelili gestapu in je prisluškoval oddajam radijskih postaj v srbohrvatskem jeziku.

Lazić je bil skupaj z Westnom in drugimi nacističnimi vohuni res veleizdajalec velikega kova. Pred njegovim pobegom je vodja Abwera v Avstriji dr. Weber, ki je skrbel za organizacijo vohunstva v Jugoslaviji, zahteval, naj mu pošljejo v Celovec zelo zaupnega človeka. Tako sta se Westen in Skoberne odločila, da pošljeta Lazića, ki je bil šofer pri generalu Stefanoviču. General Stefanovič je Laziću preskrbel dopust, čez mejo pa se je Lazić prethotopil brez dovoljenja.

Dr. Weber je od Lazića zahteval, naj postavi v Celju tajno radijsko postajo, vendar pa ko sta stvar natančneje proučila, sta prišla do sklepa, da je še najbolje, če ostane Lazić še nadalje šofer pri generalu Stefanoviču.

Lazić se je potem prethotopil čez mejo nazaj v Jugoslavijo in so ga po treh dneh zaprli. Zasliševal ga je neki sodnik, ki so ga nalašč zato poslali iz vrhovnega poveljstva žandarmerije v Beogradu. To je bil major stare jugoslovanske vojske Dimitrijevič. Ta se je Laziću opravičeval, češ, da je vse skupaj samo formalnost, Lazić pa ga je takoj razumel, da stoje za sodniki nevidni prijatelji in pogum se mu je povrgnil. Ta »sodnik« je spraševal Lazića o pobegem Stiegerju, ki je bil takrat že zdavnaj na varnem v Rajhu, nato pa mu je kar naravnost dejal: »Ne vprašam vas, kaj delate, če pa delate, delajte previdno, ker vas opazujejo.«

Tako je bil Lazić po treh dneh izpuščen iz zopora in ga nikoli več ni vprašal nihče kaj je delal v Avstriji.

Ko se je osem let pozneje Lazić zagovarjal za svoje zločine pred ljudskim sodiščem, je obtožil prav tega majorja Dimitrijeviča, da je kriv njegovega zločina. Zakaj, ali s potuho ali pa kako drugače, tega Lazić pred vislicami ni povedal.

Pobegli Werner Stieger je imel trgovino s špecerijskim in kolonialnim blagom na Glavnem trgu v Celju. Lastnik te trgovine je bil njegov oče Gustav. Ta je bil tudi predsednik nemškega atletskega kluba ATLETIKA v Celju. Stiegerju so pomagali Maks Westen, Karel Skoberne in drugi nacistični privrženci. Posebno pomoč pa je prejemal v glavnem od Maksa Westna, saj je bil ta takrat glavni vohun nacistov v Sloveniji.

sindikalne športne igre

1970

MIZA ZA NAMIZNI TENIS

Pred meseci so se pričele sindikalne športne igre celjskih podjetij ter ustanov. Že takoj v začetku tekmovanja se je našim sodelavcem-športnikom nasmehnila športna sreča, kot temu pravimo, z osvojitvijo v namiznem tenisu največ točk in prvo nagrado – miza za namizni tenis, ki so jo naši ping-pongaši zelo potrebovali za treninge. No miza je tukaj, upajmo da se bo našel tudi prostor za postavitev.

Kaj lahko zapišemo o uvodnih panogah kot so bile smučanje, namizni tenis, kegljanje ter šah? Zaenkrat to, da se naši športniki borijo, da bi dosegli najboljše, kar se doseči da, včasih pač tudi ti rezultati niso dosegljivi. Zaenkrat dajemo podatke o panogah, ki so končane.

Smučanje

Tekmovanje se je vršilo v veslalomu pri Celjski koči, sodelovalo je rekordno število udeležencev 219 tekmovalcev; razveseljivo je to, da ta številka iz leta v leto raste. V tej konkurenci so naši tekmovalci dosegli v ekipni konkurenci 5. mesto, od posameznikov se je najbolje odrezal Čater Stane s 17. mestom. V skupini starejših članov smo dosegli še boljše 4. mesto, med posamezniki je zasedel Lebič Maks – naš športni referent, solidno 14. mesto, dočim so članice bile diskvalificirane.

Namizni tenis

Igralci in igralka namiznega tenisa so nas tokrat zelo razveslili, nagrada za njihov trud je bila miza za namizni tenis. Omeniti je treba prvo mesto za članice, ki so ga osvojile, tako imajo tudi največ zaslug za skupno zmago, igralka so zelo mlade in imajo še v tej športni panogi lahko dolgo kariero. Da jih ne pozabimo omeniti, to sta Grumova ter Podbrežnikova.

Pri članih smo osvojili solidno drugo mesto v postavi Mrzlak, Cvetko in Kukovič ter prav tako drugo mesto v konkurenci starejših članov v sestavi Končan, Leben ter Oplotnik, poudariti moramo da je Končan Konrad igral bolan in s tem, da ni odpovedal svojo udeležbo v tem tekmovanju veliko doprinesel k temu uspehu.

Kegljanje

Na tem tekmovanju je tudi sodelovalo rekordno število na-

stopajočih ekip 45 s 6 člani ali 270 igralcev.

Odlično tretje mesto v tej konkurenci so dosegli Vanovšek, Lešek, Urišnik, Strašek, Laznik ter Cestnik; da so v prvem nastopu igrali tako kot v drugem, jim prvo mesto ne bi spodletelo.

Nekoliko slabše so se plasirale članice, ki so zasedle 8. mesto v sestavi Šindelfeld, Grum in Podbrežnik. Da so pristale na takšnem mestu je tudi razumljivo, saj so prvič nastopile v takšni konkurenci in sploh v kegljanju z izjemo Šindelfeldove, ki je bila že včasih zelo do-

bra igralka, vendar je potem to zvrst športa opustila, zakaj, to bi pa lahko najbolje sama povedala.

Šah

Šahisti se to pot niso preveč odrezali, saj so v prvi jakostni skupini zasedli šele 6. mesto, to je hkrati tudi najslabša uvrstitev zadnjih let. Dejstvo je tudi, da imamo nepremerno slabšo ekipo kot pred leti, saj sta podjetje zapustila dva zelo dobra igralca, preden bomo našli dostojno zamenjavo bo pa nekaj časa minilo, no vseeno pa le ni za obupati. Ekipo so sestavljali inž. Djorčević, Ahtik, Rojec, Podpečan in Pertinač.

To so panoge, ki so se končale, v teku pa so panoge mali nogomet za starejše člane ter nogomet za člane.

Pertinač

OLIMP, ČATER VILI IN DELAKORDA LADO »ZLATI«

Na redni skupščini Nogometne podzveze Celje so izročili zlate plakete Nogometne zveze Jugoslavije. Plakete so ob 50-letnici nogometa v Jugoslaviji dobili za uspešno delo in razvoj nogometa pri društvu OLIMP Vili Čater in Ladislav Delakorda.

Posebno priznanje pa sta dobila tudi štefan Jager in Alfred Flis.

Te plakete pomenijo veliko priznanje Olimpu in njegovim delavcem. Tradicije delavskega športa v Gaberju v stari Jugoslaviji še niso pozabljene. Zavedati se moramo, da je bil MARS sedanji OLIMP prvi delavski nogometni klub v Celju.

Ti nasprotniki so venomer poskušali oslabilo delo kluba in njihovih članov, kar pa jim ni nikoli uspelo.

ŠPORT IN REKREACIJA

V naši sindikalni podružnici je že tradicija, da se njeni člani ukvarjajo po svojem delu v prostem času z različnimi panogami športa. Tako so v prvi polovici letošnjega leta dosegli na tekmovanjih kar lepe uspehe. Posebno prizadeven za razvoj športa je Maks Lebič, referent za rekreacijo, ki žrtvuje za to dejavnost skoraj ves svoj prosti čas.

V prvem polletju je bilo več tekmovanj in športnih iger med sindikalnimi podružnicami. Najnevarnejši nasprotnik našim so bili člani sindikalne podružnice iz ŽELEZARNE v Štorah.

Pri pomladanskih športnih igrah je naša sindikalna podružnica zasedla prvo mesto v streljanju, drugo mesto v namiznem tenisu, tretje mesto v kegljanju in nogometu, peto mesto v smučanju in šesto mesto v šahu.

Ekipe sindikalnih podružnic pa so se plasirale takole: 1. EMO – Celje 169 točk, 2. ŽELEZARNA – Štore 164 točk, 3. INGRAD – Celje 142 točk, 4. AERO – Celje 140,5 točk, 5. CETIS – Celje 140 točk itd.

Tekmovalo je 21 sindikalnih podružnic.

Člani starejši od 35 let so dosegli prvo mesto v malem nogometu in streljanju, drugo mesto v namiznem tenisu, tretje mesto v odbojki in četrto mesto v smučanju.

Rezultat tekmovanja pa je naslednji: 1. EMO – Celje 69 točk, 2. CETIS – Celje 60 točk, 3. ŽELEZARNA – Štore 54 točk, 4. CINKARNA – Celje 47 točk, 5. KLIMA – Celje 44 točk itd.

Zelo slaba aktivnost je bila pri članicah, upamo pa, da se bodo tudi te v drugem polletju malo bolj razživele in tako pri-

pomogle, da bo naša sindikalna podružnica spet osvojila pokal. Naše članice so dosegle naslednje rezultate: 1. mesto v namiznem tenisu in 7. mesto v kegljanju. V smučanju, odbojki in streljanju pa niso tekmoval.

V okviru tekmovanja za sindikalno športno značko je bilo dne 13. julija organizirano notranje tekmovanje za prvenstvo EMO v plavanju na celjskem bazenu. Rezultati tega tekmovanja so pri tekmovanju za članice na 300 m prosto: 1. Franc Golob 5,29,0, 2. Zmago Ivančič 6,06,0, 3. Štefan Cerovšek 6,11,0, 4. Slavko Kunstek 6,18,2 in 5. Danilo Špindler 6,21,0.

Starejši člani na 200 m prosto: 1. Bajramović 3,44,0, 2. Franc Lešek 4,03,1, 3. Teodor Krajnc 4,14,0, 4. Marjan Veber 4,27,8 in 5. Hinko Frank 4,57,3.

Člani stari nad 40 let 100 m: 1. Konrad Končan 2,30,0. Skupno je tekmovalo trideset tekmovalcev.

Notranje prvenstvo v malem nogometu

Pri tekmovanju za notranje prvenstvo je sodelovalo devet ekip, ki so igrale v dveh skupinah vsak z vsakim. V polfinale so se uvrstile orodjarna in strojno ključavničarstvo iz prve skupine ter montaža in obrat radiatorjev iz druge skupine. Končni vrstni red pa je naslednji: 1. montaža, 2. orodjarna, 3. strojno ključavničarstvo in 4. obrat radiatorjev.

Najboljši strelec turnirja je bil Gregl iz emailjirnice.

Za zmagovito ekipo pa so igrali: Kvartič, Hojnik, Flis, Gorjup, Cirkulan, Ločnikar in Gregl.

Adolf Žvižej



Finalna tekma med montažo in orodjarno

ŠE ENKRAT, KAM NA DOPUST

POREČ

Poreč je eno najstarejših naselij polotoka Istre. Znan je po izredni prirodni lepoti, velikem številu kulturno-zgodovinskih spomenikov. Ti ostanki se nahajajo na zahodnem delu mesta (Martov in Neptunov hram iz I. stol. naše ere). Posebno umetniško vrednost ima mozaik v apsi — okrašen z zlatom. Iz prejšnjih časov je ohranjenih dosti lepih primerov romantike, gotike in baročne arhitekture. Prav zaradi teh znamenitosti je Poreč znan kot eno najpomembnejših mest ob Jadranu.

Bogastvo in lepota tega mesta iz dneva v dan privablja vse več turistov pa ne le iz Jugoslavije, temveč iz vseh krajev sveta.

Da bi bilo mesto še lepše in bolj moderno, so se odgovorni delavci mesta Poreč odločili, da zgradijo moderne hotele med drugimi: Riviero, Neptun, Parentium, Luno, Lotose, Adriatic, Istra in hotel Miramare. Med turistična naselja spadajo: Belvue, Turist, Splendid, Plava Laguna in Pical. Urejenih je tudi mnogo avtocampov, sobe pa so na razpolago tudi pri privatnikih, ki nudijo sobe I., II. in III. kategorije. Cena kompletnega penziona je din 36,00 po osebi in 0,50 turistična taksa.

Če se odločite, da svoj redni letni oddih preživite v Poreču, dobite vse ostale informacije pri Izletniku Celje.

OTOK VIS

ima izredni geografski položaj, s tem pa tudi izredno klimo. Vse to pogojuje bujno rastje. Na otoku Visu uspevajo odlične sorte grozdja, mnogo pa je limon in pomaranč.

Najstarejše in največje naselje na otoku je mesto Vis. Danes ima preko 3.000 prebivalcev.

Zgodovina je v tem mestu pustila mnogo sledov (ostanki antičnega teatra, angleški grob iz napoleonovih vojn, ostanki trdnjave Wellington, George in Robertson). Ekspoziti iz druge svetovne vojne so shranjeni v MUZEJU NOV.

V bližini mesta Visa se nahaja idilični zaliv MILNA. V sredini gozdiča pa se nahaja penzion »VILLA ANA« izpred katere je čudovita peščena plaža.

Na poti izmed Visa in Komiža se nahaja TITOVA JAMA, v kateri je leta 1944 živel predsednik Tito (središče Vrhovnega štaba).

Hotel »BOROVNIK« na Visu razpolaga z 40 ležišči »C« kategorije in z 20 ležišči v depandansi. Privatniki nudijo ležalne kapacitete v sobah I., II. in III.

LOVRAN

Pod Učko, ob morju, leži prijetno letovišče Lovran, urejeno kot sodoben letoviški kraj, ki ima veliko gostov prav v poletni sezoni. V tem času so tu razne prireditve, posebno na terasi Hotela Beograd in v kavarni.

Dom železničarjev v Lovranu ima udobno urejene dvoposteljne sobe in nekaj enoposteljnih

sob, ki so na razpolago od maja do oktobra.

Cena dnevnega penziona je naslednja:

- mesec maj in oktober 35 din;
- mesec junij in september 40 din;
- mesec julij in avgust 45 din.

OMIŠ

26 kilometrov od Splita, ob vzhodnem Mosora in Male Dinare, ob samem izhodu iz Kanjona Cetine, leži mestece Omiš.

Omiš ima bogato zgodovino. Najstarejši pisan spomenik je kamnit fragment z napisom iz dobe cesarja Tiberija Klavdija. Dobro je ohranjena tudi trdnjava Mirabela. Pomembna sta baročni portal stolnice iz leta 1620 in oltarska slika v cerkvi Sv. Duha.



HOTEL PLAŽA stoji v središču Omiša in ima na voljo 51 ležišč. V vseh sobah je hladna tekoča voda. Moderna restavracija z velikim in prijetnim vrtom postreže gostu z različnimi specialitetami. Pred hotelom je peščena plaža, bližina reke Cetine pa tudi v najtoplejših dneh zrak hladi.

HOTEL BRZET, okoli 800 metrov vzhodno od Omiša v mirnem zalivu omogoča ugodno bivanje v komfortnih dvoposteljnih sobah z lastno kopalnico in WC. Vsaka soba ima pogled na morje in majhen balkon.

HOTEL RUSKAMEN je visoke B kategorije in stoji s svojimi 20 bungalovi in lepim hotelom v mirnem zalivu Ruskamen, 6 kilometrov od Omiša, na magistrali proti Makarski. Vse sobe gledajo na morje in imajo ves komfort. Hotel ima lastno plažo in veliko zelenja. Cena dnevnega penziona je naslednja:

- v mesecu maju in oktobru 40 din do 52,50 din;
- v mesecu juniju in septembru 44,40 din do 60 din;
- v mesecu juliju in avgustu 58,75 do 75 din.

BAŠKA VODA

Vojaško letovišče Baško Polje v Baških Vodah je najsoodobnejše opremljen objekt na Makarski rivieri, zgrajen v gostem borovem gozdu, neposred-



no ob obali, na površini 420.000 m².

HOTEL PODGORA je novozgrajen, zelo udoben hotel. Vse sobe imajo kopalnico, WC in balkon. Hotel ima tudi dvigalo, veliko restavracijo, trgovino, dancing, frizerski salon, ambulanto, TV dvorano, dvorano za športne prireditve in lastno plažo. Poleg hotela so še paviljoni, ki so prav tako udobni kot hotel.

Prometne zveze so ugodne: z vlakom do Splita in naprej z avtobusom ali ladjo.

CAMPING »BAKARAC«

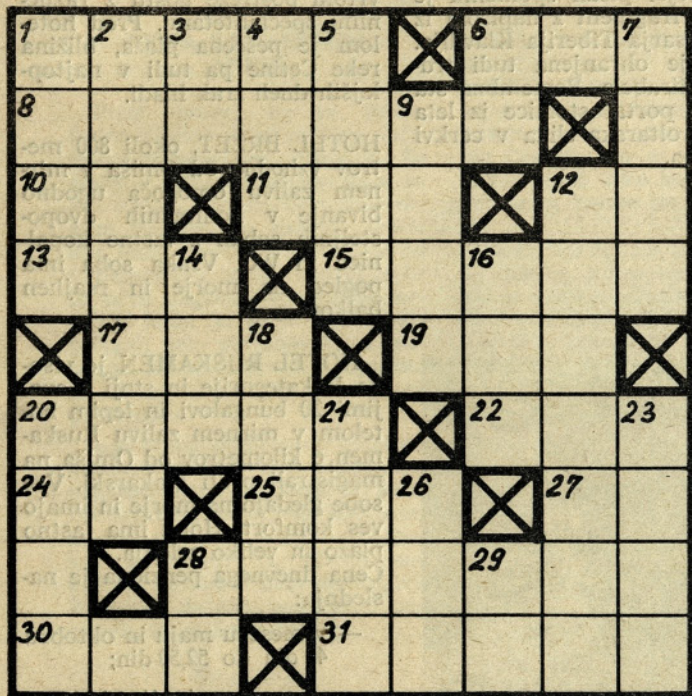
leži 250 metrov od magistrale. Camping se razprostira v borovem gozdiču in ima kapaciteto 500 osebnih avtomobilov.

Uporabnikom je na razpolago ves komfort, saj je bil ta camp obnovljen v letu 1969 in spada pod upravljanje Hotela NEPTUN.

Informacije dobite pri Upravi Hotela »Neptun« Bakarac.



K R I Ž A N K A



VODORAVNO: 1. verska podoba, 6. ime srbskega pisatelja (piši kot govoriš), 8. prostost, golota v naravi, 10. 4. in 18. črka, 11. ime ameriške filmske igralkice (Taylor) 12. osebni zaimek, 13. vzklík, ki opozarja na vroč predmet, 15. človek, ki lovi po gozdu, 17. ženski glas, 19. tečaj, 20. letalo, 22. stena iz opeke, 24. kazalni zaimek, 25. nogometni stadion v Budimpešti, 27. 12. in 1. črka, 28. tanka stena, španska stena, 30. zmrzljena voda, 31. ocenitev.

NAVPIČNO: 1. angleška dolžinska mera, 2. material, s katerim dohodek, 4. velika reka v Afriki, 5. politično zatočišče, 6. niškega prvaka Jugoslavije, 7.

poziv, 9. grški pisec basni, 12. orjak, 14. prenašalci sporočil, kurirji, 16. vozilo, 18. utežna mera, 20. koralni otok, 21. italijanski filmski igralec (Franco), 23. tovarna alkoholnih pijač, 26. tuj izraz za lužilnico, 28. začetnici italijanskega peva zabavne glasbe, 29. osebni zaimek.

Fabriške zdrahe

Napočil je volitev dan, izvolili smo si nov organ, pognal je znova stari cvet, poslovni odbor in delavski svet. Menda že likof je pred vrati, ko združili se bomo z brati, da banka dala bo kredit, bo ovca cela, volk pa sit. Pa še en veterček nam veje, popoldan vse zdaj bodo seje, so take pač te direktive, da pečejo kakor koprive. Morda pa seje bodo mini, pa njihov rezultat bo maksí, kaj vse se iz tega lahko izčimi, bomo že videli v praksi. Menda zdaj nismo več

preprosti, požrli smo preveč modrosti, lahko dosežemo nivo, da naši stroški nas požro. Da bi organizacija dela lahko po novem se začela, skritih sestankov mnogo je, kjer pije sladko se kafe. Predujma menda ne bo več, nelikvidnost ne gre z naših pleč, od nas se hitro dinar obrača, počasi pa se v žepe vrača.



SMEŠNICE

Razumel ga je

Ta primer je koincidenčen s kodifikacijo prejšnjega zakona o modifikaciji permanentnosti sedanjega zakona, ki je v odvisnosti od stopnje decentralizacije glede na njegovo realizacijo, razlaga šef svojemu podrejenemu in dodá: »Upam, da ste me razumeli!« »Popolnoma,« odgovori ta, »saj ste vendar vi prelimitirani prekucuh tega prekucnjenega primera!«

Reklama

Frančak je prišel na delo z narobe obrnjenimi žepi. Pa ga vpraša mojster: »Ja Frančak, zakaj imaš vse žepe narobe obrnjene?«

»Delam reklamo za integracijo,« mu odgovori Frančak.

Vsak po svoje

Dolfeku je Mica že presedala, ko mu je vedno govorila o ženit-

vi. Pa se odpravi na drugi konec delavnice, kjer se udobno vsede na stol in zažge cigareto. Tam ga opazi mojster in ga vpraša: »Zakaj posedáš tu namesto, da bi delal?« »Čakam, da se bo Mica oženila,« mu odgovori Dolfek.

Dober tek

»Mama, kje imaš bratca,« vpraša mala Dorica. »Tu« odgovori mama in pokaže na trebuh. »Mama, zakaj si pa bratca požrla,« se začudi mala Dorica.

VID MU JE OPESAL

Joža se je vrnil s šihta in pogledal v predal kredence kamor je spravil »tašengelt.« »Joj, Katra, jaz sem pa čisto slep,« je vzklíknul.

»Nemogoče,« vzklíkne prestrašena Katra. »Kako to veš?«

»Včeraj sem spravil v predal petnajst jurjev, sedaj jih pa več ne vidim,« odgovori Joža.

NELIKVIDNOST

Nace kdaj mi boš vrnil tiste tri jurje, ki sem ti jih posodil pred tremi meseci?

Kadar bom likviden, sedaj pa sem nelikviden, ker mi je tastara blokirala plačo.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi drage sestre Karoline Zupanc, upokojenke, se iskreno zahvaljujem sindikalni podružnici in upravi podjetja za darovane vence. Prav lepa hvala tudi tovarniški godbi za zaigrane žalostinke na njeni zadnji poti.

Brat Martin

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi mojega dragega moža in nenadomestljivega očeta Korošec Ludvika, se prav iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, zlasti sodelavcem njegove delovne enote za venec in denarno pomoč ter upravi podjetja, sindikalni podružnici in tovarniški godbi.

Prav iskrena hvala dr. Čakšu in sestri Vidi iz tovarniške ambulante, ki sta mu z vso požrtvovalnostjo lajšala bolečine. Žalujoča žena Zinka z otroki

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje drage matere Neže Vovk se prav iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, posebno pa mojim sodelavcem iz kleparskega oddelka za darovani venec in tovariško pomoč kakor tudi sindikalni podružnici za denarno pomoč.

Jože Remih

Ob bridki izgubi moje drage

M A M E

se najiskreneje zahvaljujem svojim sodelavkam in sodelavcem za poklonjen venec in spremstvo k zadnjemu počitku. Enako zahvalo izrekam tudi sindikalni podružnici EMO Celje

hčerka Franja Žoharjeva z možem, sinom in ostalim sorodstvom

Emailjirec

Časnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk enkrat mesečno v nakladi 4800 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Emil Jejčič, Vera Tržan, Franc Knafelc. Namestniki: Franc Berginc, Drago Hempt in Tone Krebs. Glavni in odgovorni urednik Emil Jejčič. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 238. Tisk in klišej CETIS grafično podjetje Celje